

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Департамент науки і освіти
Харківської обласної державної (військової) адміністрації
Державний біотехнологічний університет
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди
Львівський національний університет ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С. З. Гжицького
Харківська обласна громадська організація
«Науковий центр дидактики менеджмент-освіти»

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ПРАВА ЛЮДИНИ В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ: СУЧАСНИЙ
СТАН, ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ»

19 квітня 2024 року

Харків
«Право»
2024

УДК 342.7:321.231.14

П 69

Редакційна колегія:

Михайлов В. М., доктор технічних наук, професор; **Серік М. Л.**, кандидат технічних наук, доцент; **Москаленко О. В.**, доктор юридичних наук, професор; **Дуюнова Т. В.**, доктор економічних наук, кандидат юридичних наук, доцент; **Коваленко О. О.**, доктор юридичних наук, професор; **Коверко Ю. А.**, кандидат економічних наук, доцент; **Шерстюк С. В.**, кандидат економічних наук, доцент; **Нагаєв В. М.**, доктор педагогічних наук, професор; **Ковач О.В.**, кандидат юридичних наук; **Ковач Д. Л.**, кандидат юридичних наук.

Конференцію включено до Переліку міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференцій у 2024 році згідно з листом ІМЗО МОН України від 04.01 .2024 № 21/08-7

П 69

Права людини в глобалізованому світі: сучасний стан, шляхи реалізації та механізми захисту [Електронне видання]: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, 19 квітня 2024 р. / Держ. біотехнологічний ун-т. – Харків, 2024. – 540 с. – Електронні текстові дані. – Режим доступу : <http://btu.kharkov.ua/nauka/konferentsiyi/>

ISBN 978-617-8411-51-0

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на всеукраїнську науково-практичну конференцію «Права людини в глобалізованому світі: сучасний стан, шляхи реалізації та механізми захисту», яка відбулась у Державному біотехнологічному університеті 19 квітня 2024 року.

Матеріали подані в авторській редакції. Автори тез несуть повну відповідальність за достовірність інформації, що в них висвітлюється, а також за відповідність матеріалів нормам законодавства, моралі та етики.

УДК 342.7:321.231.14

© Державний біотехнологічний
університет, 2024

ISBN 978-617-8411-51-0

Кизима П. В.	
Свобода вираження поглядів та державна таємниця.....	303
Лінік С. О.	
Види юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері.....	305
Негребецький В. В.	
Інноваційні методи та цифрові технології захисту прав свобод і безпеки людини в інформаційній сфері: огляд криміналіста.....	309
Соколовська С. Ю.	
Свобода вираження поглядів у соціальних мережах.....	313
СЕКЦІЯ 7. ЗАХИСТ ПРАВ НАЙБІЛЬШ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ	
Белуга Ю. М.	
Набуття статусу дитини з інвалідністю внаслідок війни.....	315
Борюшкіна О. В.	
Особливості становища людей похилого віку в українському суспільстві.....	319
Бутрин-Бока Н. С.	
Окремі питання щодо правового статусу дитини в умовах воєнного стану.....	323
Винарчик О. П.	
Можливість захисту особою своїх порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи законних інтересів під час воєнного стану в порядку окремого провадження (на прикладі актуальної судової практики).....	326
Гоц-Яковлева О. В.	
Необхідність адаптації пенсійної системи України до викликів сьогодення.....	331
Капітан О. І.	
Реалізація права на цивільний захист населення як важлива функція держави.....	334
Кубрак О. В.	
Дещо про права та свободи жінок з інвалідністю.....	338
Павліченко О. В., Париловський О. І.	
Соціальний захист жінок в Україні.....	341
Пижов О. М.	
Щодо питання права ветеранів на адаптацію.....	346
Тімченко А. А., Войціховський А. В.	
Права жінок у мусульманському світі.....	348
Топоркова М. М.	
Захист прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.....	352

національного ринку праці. Частково врегулювати це питання вбачається у спробі через проект Закону про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо гарантій працевлаштування ветеранів війни» № 10261 [1].

Водночас, необхідно розуміти, що має бути комплексний і системний підхід в забезпеченні права ветеранів на адаптацію, оскільки адаптація ветеранів до суспільного та економічного життя є критично важливою для стабільності суспільства, відновлення душевного спокою цих людей та їхнього ефективного включення в соціокультурний контекст країни.

Список використаних джерел:

1. Пижова М.О., Пижев О. М. Адаптація працівників як ключовий елемент сучасного ринку праці / Юридичний науковий електронний журнал. № 8/2023. С. 232-234.
2. Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо гарантій працевлаштування ветеранів війни» № 10261 від 14.11.2023 URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/43181>.

Тімченко А. А.

курсантка групи Ф4-101 факультету № 4
Харківський національний університет внутрішніх справ
e-mail: nastatimchenko70@gmail.com

Войціховський А. В.

кандидат юридичних наук, доцент
Харківський національний університету внутрішніх справ
e-mail: voitsihovsky@gmail.com

ПРАВА ЖІНОК У МУСУЛЬМАНСЬКОМУ СВІТІ

Шаріат - це система правил та звичаїв, що ґрунтується на нормах ісламського права, викладених у священних текстах ісламу, таких як Коран, сунна та хадиси, які містять життєвий опис і висловлювання пророка Мухаммеда. [1, с. 7-8]

Правовий статус жінок у мусульманському суспільстві варіюється в залежності від країни, культурних впливів та різних інтерпретацій ісламського права (шаріату). Ісламське право відкрите для різноманітних тлумачень, і рівень консервативності в релігійній інтерпретації може визначати обсяг та характер прав, що надаються жінкам в конкретному соціокультурному просторі.

Безперечно, іслам, подібно до інших монотеїстичних релігій світу, характеризується своїми консервативними патріархальними принципами, що встановлюють певне підпорядковане становище жінки відносно чоловіка як у суспільному, так і в сімейному житті. Однак у наш час країни, де більшість населення відноситься до мусульман, уявляються нам, європейцям, як місця, де жінки, здавалося б, зазнають жорстокого обмеження своєї свободи в ухваленні рішень та самостійних дій у відповідності з цими рішеннями. [2]

Ключові принципи ісламської доктрини приділяють велике значення інституту сім'ї та встановлюють визначені ролі для чоловіків і жінок. Наприклад, згідно з шаріатом, жінка може мати доступ до освіти, працювати та мати власність, однак водночас можуть існувати обмеження, що стосуються самостійного виходу з дому, одягу та можливості розлучення.

В країнах ісламського світу, як от Туніс, Марокко та Малайзія, демонструється прогресивний підхід до прав жінок, включаючи їхнє право на розлучення, власність та спадщину. Такі країни також можуть приймати закони, що забороняють шлюби за примусом та дитячі шлюби.

У консервативних ісламських країнах може існувати ряд обмежень для жінок у сферах освіти, праці та вольових рішень. Наприклад, до 2019 року в Саудівській Аравії жінкам було заборонено управляти автомобілем, однак це правило було анульовано.

Ісламські норми щодо прав жінок можуть розглядатися як частина шаріату, проте їх тлумачення та практика можуть варіюватися в різних

країнах та серед різних ісламських груп. В ісламі існують різні школи з ідеями, які можуть мати власні погляди на права жінок.

В деяких країнах, де шаріат впроваджується в життя, існують обмеження для жінок у певних сферах, таких як шлюб, розлучення, спадщина та свобода одягу. Наприклад, деякі країни можуть застосовувати полігамію, що дозволяє чоловікам мати більше однієї дружини, хоча ця практика не є загальноприйнятною у всьому мусульманському світі.

У численних країнах діють активні групи та ініціативи, що спрямовані на розширення прав жінок в межах ісламу. Вони ставлять перед собою завдання переглянути трактування ісламського права з метою забезпечення більшої рівності та справедливості для жінок. При цьому, багато мусульманських жінок та організацій активно працюють над просуванням прав людей та гендерної рівності як у межах ісламського світу, так і за його межами. [3, с. 79]

У кінцевому підсумку, права мусульманських жінок залежать від різноманітних чинників, таких як культурні норми, релігійні традиції та політична воля країн і громад. Останнім часом спостерігається зростаюча усвідомленість важливості рівноправ'я та просування прав жінок у різних частинах світу, включаючи ісламські країни. Наприклад, у деяких країнах були внесені законодавчі зміни, спрямовані на поліпшення стану прав жінок. Ці зміни можуть передбачати закони, що забороняють шлюби за примусом, встановлюють мінімальний вік для одруження, забороняють дискримінацію на основі статі на робочому місці та надають більше прав жінкам у справах розлучення, спадщини та опіки над дітьми.

Все більше мусульманських жінок активно включаються в суспільно-політичне життя, освіту, наукові дослідження та бізнес, використовуючи свої права та можливості для просування своїх інтересів та впливу на суспільні зміни.

Однак варто зауважити, що не всі країни прихильні прогресивному підходу до прав жінок, і деякі з них можуть продовжувати залишатися в обмеженому становищі або стикатися з дискримінацією. Це може бути пов'язано з традиційними або консервативними інтерпретаціями релігії, соціокультурними факторами, а також політичними обставинами.

Важливо розуміти, що іслам не є єдиним чинником, що впливає на права жінок у мусульманському світі. Права жінок формуються також під впливом конституційних законів, міжнародних договорів, суспільної свідомості та боротьби за гендерну рівність тощо.

У кінцевому підсумку, ситуація з правами жінок у мусульманському світі є динамічною і постійно змінюється. Тут спостерігаються як прогресивні тенденції, так і виклики, з якими жінки стикаються у боротьбі за свої права.

Список використаних джерел:

1. Іслам: історія і сучасність : навчально-методичний посібник / В.І. Лубський, Є.А. Харковченко, М.В. Лубська, Т.Г. Горбаченко, Київ : «Центр учбової літератури», 214. 632 с.
2. Демішева М. Іслам, жінки і фемінізм: аналіз релігійних засад, традицій та практик мусульманських суспільств на Близькому Сході та Магрибі. / Феміністична майстерня. URL: <https://femwork.org/blog/islam-zhinki-i-feminizm-analiz-religiynih-zasad-traditsiy-ta-praktik-musulmanskih-suspilstv-na-blizkomu-shodi-ta-magribi/> (дата звернення: 07.02.2024).
3. Сизонюк В.Є., Прихненко М.І. Проблематика питання дотримання прав жінок в державах арабського світу. *Історія та міжнародні відносини*. 2021. Т. 1. № 13. С. 76-80.

Наукове електронне видання

**ПРАВА ЛЮДИНИ В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ:
СУЧАСНИЙ СТАН, ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА МЕХАНІЗМИ
ЗАХИСТУ**

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

19 квітня 2024 р.

Відповідальні за

випуск: Москаленко О.В.,
Дуюнова Т.В.,
Ковач О.В.

Комп'ютерна

верстка Ковач Д.Л.

Підписано до поширення через мережу Інтернет 19.04.2024.

Відповідає формату друкованого видання 60×84/16.

Обл.-вид. арк. 33,7. Об'єм даних 1,09 Мб

ТОВ «Видавничий дім «Право»,
вул. Харківських Дивізій, 11/2, м. Харків, Україна Для
кореспонденції: а/с 822, м. Харків, 61023, Україна Тел.: (050) 409-
08-69, (067) 574-81-20, (063) 254-50-84

Вебсайт: <https://pravo-izdat.com.ua>
E-mail для замовників послуг: verstka@pravo-izdat.com.ua E-mail для
покупців: sales@pravo-izdat.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 8024 від 05.12.2023